

ČESKÁ STRANA SOCIÁLNĚ DEMOKRATICKÁ

ING. JIŘÍ PAROUBEK
předseda

V Praze dne 13. září 2007

Vážený pane prezidente,

předem se omlouvám, že volím cestu otevřeného dopisu. Určitě bych byl raději, kdybychom si mohli o tak důležitých věcech promluvit osobně, či kdybychom si mohli vyměnit argumenty a porovnat své postoje v otevřené diskusi, třeba i na půdě Poslanecké sněmovny. Bohužel – a na to narážíte i ve svém dopisu předsedovi Zelených a ministru životního prostředí Bursíkovi – vláda v tak klíčové otázce, jakou jsou dopady klimatických změn, mlčí. Možná i proto máte možnost mnohem více prezentovat své subjektivní názory, neboť nemáte ve vládě Mirka Topolánka rovnocenného partnera pro takovou diskusi.

I přes to, že máme na otázku klimatických změn, jejich příčin a rizik odlišný názor, musím s Vámi proto naprosto souhlasit, když píšete v odpovědi Martinu Bursíkovi: *„Pokud jde o pozici České republiky k problematice klimatických změn na mezinárodních fórech, jsem velmi znepokojen tím, že vzniká zcela resortním způsobem, tedy mimo vládu, bez jejího explicitního mandátu a že jsou za pozici České republiky vydávány i postoje různých nevládních organizací.“*

Je to jen další příklad jakési podivné směsi amatérismu, arogance a přehlížení, která provází styl vládnutí této koalice. Bohužel tím, že jste přistoupil ke jmenování této vlády, jejíž mandát je slabý a pochybný, protože je založený na dvou „přeběhlících“, nesete i Vy za tuto tristní situaci svůj díl odpovědnosti. Ačkoliv se domnívám, že Vám právě stav, kdy máme slabou vládu bez názoru na klíčové otázky a výzvy éry globalizace vyhovuje. Nechme ovšem stranou otázky politické a vraťme se k důvodům, proč se na Vás obracím tímto otevřeným dopisem.

Ty důvody jsou v zásadě dva. Tím prvním je můj odlišný názor na výkon funkce prezidenta a na způsob a formu, kterou reprezentuje naši zemi v zahraničí. V této věci se držím naší ústavní tradice, kdy prezident respektuje názor vlády a prezentuje její zahraniční politiku. V této souvislosti vždy připomínám výrok prezidenta Edvarda Beneše: „Jsem ústavní prezident a mám názor, jaký má vláda“. S tímto výrokem naprosto souhlasím. Neupírám Vám nijak právo na Vaše osobní názory, avšak předpokládám, že sám cítíte hranici, kdy jsou

prezentovány jako ryze Vaše osobní a kdy již jsou vnímány jako oficiální názor hlavy státu. V kontextu Vašeho blížícího se vystoupení na neformálním zasedání na vysoké úrovni ke změně klimatu, které se uskuteční v předvečer 62. zasedání Valného shromáždění OSN se domnívám, že nemáte žádný mandát prezentovat na něm své subjektivní názory na danou problematiku. A to právě z důvodu toho, že se nejedná o žádné odborné diskusní fórum, ale právě o zasedání s politickým a státnickým významem, kde budou Vaše názory prezentovány jako názory hlavy státu a chtě nechtě budou vnímány jako oficiální pozice ČR k této problematice. Tato situace již fakticky nastala, neboť Vaše tvář se stala symbolem kampaně, která je v amerických médiích vedena. Ponechme nyní stranou etický rozměr, kdy pochybnosti budí aktuálně zveřejněné informace o subjektu, který má tuto kampaň hradit a o jeho vazbách na jisté podnikatelské kruhy.

Vážený pane prezidente, dovoluji mi, abych Vám připomenul, že jste prezidentem všech občanů, nikoliv jen těch, kteří sdílejí Vaše názory. Vaše úloha je hledat řešení, máte lidi spojovat a nikoliv je rozdělovat, či tato řešení již dopředu, bez diskuse na domácí půdě prezentovat. Zvláště tehdy, kdy sám víte, že vláda není schopna zaujmout k této věci svoji pozici. Vy byste měl být ten, který by ji měl vyzvat, aby ji zaujala, popřípadě aby takovou veřejnou diskusi iniciovala. Vy přeci nemáte být tím, kdo využívá její neschopnosti k prosazení své vlastní politiky.

Tím druhým důvodem mého dopisu je můj naprosto odlišný názor na otázku klimatických změn. Popírat realitu je velké umění, vlastní především iluzionistům či nekritickým a sebestředným osobnostem, které neradi slyší nepříjemné věci. Aniž bych Vás chtěl řadit mezi jednu z těchto skupin, jsem přesvědčen, že jen špatný politik nevidí věci tak jak jsou a nejen sobě, ale také veřejnosti se je snaží nalhávat. Drtivá většina odborné veřejnosti se shoduje na tom, že ke klimatickým změnám dochází a že tento proces nabývá na dynamice. Tito vědci se také shodují minimálně v tom, že k tomuto procesu přispívá i lidská činnost, především důsledky průmyslové výroby, využívání fosilních paliv, intenzivní zemědělství či vytěžování deštných pralesů.

Úkolem každého politika je hledat řešení problémů a samozřejmě, upozorňovat na rizika, která jsou s tím či oním řešením spojená. Nicméně jen špatný politik se omezuje na prezentování rizik bez vlastního řešení, navíc jen těch rizik z mnoha možných.

Souhlasím s Vámi, že jedním z důsledků klimatických změn může být i omezení svobody jedince. K té ovšem podle mne dojde naprosto jistě v případě, že jako politici nepostoupíme od hledání řešení problému k jeho samotné realizaci.

Lidé po politicích přeci nechtějí, aby vedli akademickou debatu o tom, zda je planeta modrá nebo zelená. Lidé po politicích chtějí, aby dělali vše pro to, aby modrou zůstala.

Musíme lidem jasně říci, že každý musí pochopit svůj díl odpovědnosti na stavu naší planety a začít se chovat tak, aby neomezoval nepřímo svobodu druhých tím, že svým přístupem k životu přispívá ke zmenšování právě prostoru pro svobodu. Vždyť co nastane jiného, budeme-li přehlížet odpovědnost lidstva na stavu planety, než to, že se zvýší nerovnost přístupu ke zdrojům a k možnostem jejich využívání? Že se zmenší prostor pro život mnoha desítkám milionů lidí ať již v důsledku stoupání hladin oceánů, rozšiřování pouštních oblastí či v důsledku nedostatku potravin a pitné vody? Logicky se zmenší prostor, kde budou moci nadále „vyvolení“ žít způsobem života tak, jak jej známe doposud. Tento proces bude samozřejmě pokračovat, až tento prostor svobody, tak, jak ji známe dnes, zanikne zcela.

I z tohoto důvodu jsem přesvědčen, že je hluboký omyl dávat rovnítko mezi životním stylem a hodnotou svobody, jak to činíte ve svých úvahách Vy. Vaše teze je založena na předpokladu, že snahy o řešení klimatických změn vedou k omezení stávajícího způsobu života, což omezuje ve svém důsledku svobodu samu. Nesouhlasím s Vámi, neboť z výše uvedených důvodů jsem přesvědčen, že tomu tak není. Náš aktuální životní styl není sám o sobě hodnotou, hodnotou je právě svoboda sama, která ovšem má své hranice a podmínky, které jedinec musí aktivně plnit a ne jen užívat života. O naši svobodu se musíme starat a někdy je k jejímu zachování potřeba také některé projevy svobody dočasně omezit.

Vážený pane prezidente,

berte můj dopis jako právě onen příspěvek do diskuse, po které jak Vy, tak já tolik voláme. Doufám, že i při mém vystoupení na půdě OSN vezmete tento názor předsedy nejsilnější opoziční strany v potaz a podle toho také budete svůj osobní názor prezentovat.

S pozdravem

Vážený pan
Prof. Ing. Václav Klaus, CSc.
prezident republiky
Pražský hrad
119 08 Praha 1